

1. Փոխընդհանուր և ըստ-
հաճ. օրերը կը հրատարակուի :
2. Տարեկան բաժանորդագրինն է
միայն չորս արծաթ միճու կանխիկ
վճարելի, թէ մայրաքաղաքիս և իւր
արտարձանաց և թէ գաւառաց
համար :
3. Վեց և երեք ամսոց համար
ալ բաժանորդ կընդունուի :
4. Տեղական և գաւառական թղ-
թատարութեան ծախքը խմբագրու-
թիւնը պիտի վճարէ :
5. Հասարակ զէկ զըշ. միճիտ, և կը
դառնուի մասնաւորապէս Պահչէ գա-
ւառ Սուճի Պօղոս աղայի խանութը :

Փ Ո Ւ Ն Ո

6. Ծանուցման տողը 3 զըշ. է
մէկ անգամի համար : Աւելի աժան
կըլլայ աւելի անգամներու համար :
7. Խմբագրութեան վերաբերեալ
որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն
Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս Պա-
լատ - բաղար Նաֆիէի խան վերի
յարկ թիւ 46 :

ADRESSE

H. S. Adadjian

Directeur du Journal Armenien
POUNTCHE — 16 Nafie Han. Balouk
Bazar Constantinople.

Թիի 1448

ՉՈՐԵՔԾԱՐԹԻ

1880 ՓԵՏՐԱՐ 43

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ

Շարաթ օրը ծանուցինք թէ՛
ստեղծական գործողութիւններով
զբաղեցաւ ազգային ժողովն ուր-
բաթ օրը . և խոտապանք ծա-
նօթութիւն տալ այսօր : Նոյն օրը
չատ խօսք եղեր է Ակնայ Աւաշ-
նորդ Գեր. Սրբանձտեանց Գա-
րեգին վարդապետի մէկ գրոյն
վրայ : Անցեալներն երեսօրսան
մը հարցուց թէ՛ ստոյգ է որ Տ.
Գարեգին վարդապետ յորդոր
գրած է ի Տիգրանակերտ առ ազ-
գային՝ օտարակրօնից վարժա-
րանները զրկել իրենց դաստիարակ-
ը . յայնժամ ժողովն այս հարց-
ման պատասխանն առնուլ կա-
րեւոր համարելով Ս. Պատրիարք
Հօր յանձնեց . Ս. Պատրիարք Հայ-
րեն ալ արժան համարեր է գրել
առ Գեր. Սրբանձտեանց , և Նո-
րին Գերապատուութիւնն ալ իւր-
եւ ի պատասխան գիր մը գրեր
է , որով բաց է ի բաց կհերքէ
այսպիսի յորդոր մը գրած ըլ-
լալը , սակայն կդառնայ շատ
ծանր ակնարկութիւններ կրնէ
հարցանող երեսօրսանին և այ-
լոց անձին դէմ : Ահաւասիկ , այս
ակնարկութեանց վրայ կիսուի
ժողովին մէջ , շատ երեսօրսան-
ներ կըողորնեն , և վերջապէս
միաձայն հաւանութեամբ կորոշ-
ուի իբրեւ բարձրագոյն անվայել
ի բաց հանել խնդրէն դուրս գր-
ուած բոլոր ակնարկութիւնները
և այնպէս անցունել ստեղծա-
գործեան մէջ : Հարկաւ ժողո-
վին այս որոշումն դիմանին կող-
մանէ ըստ օրինի պիտի հաղոր-
դուի Ս. Պատրիարք Հօր , և Նո-
րին Սրբազնութիւնն ալ պիտի
գրէ Գեր. Սրբանձտեանցի , յոր-
դորելով զինքը որ իւր բոլոր դը-
րոց ու խօսից բայց մանաւանդ
պաշտօնականաց մէջ այնպէս
վարուի , ինչպէս վայել է վար-
դապետի , ինչպէս վայել է մար-
դոյ բարոյականի : Եւ մեք կյա-
ւելումք , թէ Գեր. Սրբանձ-
տեանց պարտի զդուշանալ իրօն-
տալէ , հայհոյելէ , թշնամանելէ ,
և իրեն ընծայեալ պատուոյ ու
մեծարանաց արժանի հանգիստ
նալ : Մեք կյուսամք , թէ Ս.

Պատրիարքը կըարեհաճի գրել առ
Սրբանձտեանց՝ այսպիսի յորդոր-
դորանաց գիր մը , և չնորհ կրնէ
այսուհետեւ անվայել ոճով գր-
ուած գրերն իրենց տէրերուն
դարձունելով ուղղել տալէն յե-
տոյ ժողովին ներկայացունել :
Եթէ երբեք թոյլ տրուի մէկմէ-
կու անձնական հանգամանաց վը-
րայ գրել՝ խնդիրները թողով ,
համարձակ կըսեմք թէ՛ և ոչ ու-
րուք , - ամենէն վեհագունէն ըս-
կըսեալ մինչեւ ստորագունէն -
անձնական վիճակը չկրնար զերծ
ու ազատ քննալ մեղադրանքէ , և
դժբաղդաբար ամենավեհագոյն
համարեալներ՝ առաւել մեղադ-
րելի կդառնուին : Կինդրեմք , թոյլ
չտրուի ուղտեր կըողներուն , որ
միջոկները քամեն . կինդրեմք ,
թոյլ չտրուի գերանաւորներուն ,
որ այլոց աչաց չիւղերը ցուցնել
համարձակին և եւս քան զեւս
զեղծանին :

Նոյն ուրբաթ օրը ուրիշ գիր
մ' ալ բաւական զբաղեցուցեր է
երեսօրսանները : Երեսօրսան
Օտեան մեծ. Նշան Եփէնտիի մէկ
գիրը կկարդացուի , որով կհրա-
ժարի իրաւասութեան դիւանէն՝
Տիգրանակերտի առաջնորդական
խնդրոյն վրայ նախընթաց նստին
մէջ ընթերցեալ տեղեկագրին
առանց իւր խորհրդակցութեան
խմբագրուած ըլլալը յայտնելով :
Ժողովը չընդունիլ հրաժարակա-
նը , և կորոշէ իրաւասութեան
դիւանին դարձունել տեղեկագրի-
րը , բոլոր անգամաց գիտակցու-
թեամբ առբերելու համար : Ժո-
ղովին այս որոշումն ալ հարկաւ
ըստ օրինի գրով պիտի հաղորդ-
ուի Ս. Պատրիարք Հօր , և Նորին
Սրբազնութիւնը առաւել փոյթ
պիտի տանի այսուհետեւ որ ազ-
գային ո՛ր և է խնդիր իրեն յա-
տուկ ժողովոյ կամ խորհրդոյ
մէջ ծեծուելէն յետոյ ներկայա-
նայ որում անկ է և դորձա-
դուի : Ժամանակէ մը հետէ կը
տեսնուի , որ սահմանադրութեան
անուան կամ գիմակին ներքեւ ,
միապետութիւնը կսկսի վերա-
հաստատուլ ազգին մէջ , և ժողով-
ներն մերթ ընդ մերթ կհրաւիր-
ուին ըստ հաճոյս : Իհնումն այդ

դրութիւնը ունէր ազգը . տե-
սաւ քննանքը , և թօթափեց
ոչ սակաւ տաղնապաւ ու աշ-
խատութեամբ : Ո՛ր մնաց վար-
չական նոր ձեւին ծրագիրը . շա՛տ
քիչ ժամանակէն պիտի ներկա-
յանար ազգային ժողովին . այդ-
ծրագիրը պէտք է , որպէսզի
ազգային վարչական ղէկը որոշ
ուղղութիւն մը ստանայ , և խըն-
դիրներն մէկ կամ երկու անձանց
հաճոյքէն չկախուին : Սահմա-
նադրութիւնը գործադրել անհը-
րաժեշտ է . ժողով և խորհրդա-
կցութիւն է նորա ոգին . վստի-
խութիւնը՝ ժողովոց անդամոց
թուոյն , և նոցա ընտրութեան
եղանակին վրայ կրնայ ըլլալ :
Պէտք է ազգային ամեն խնդիր
ժողովէ կամ խորհրդէ մ'անցու-
նել , և միշտ հսկել որ իւրաքան-
չիւր ժողովական կամ խորհրդա-
կան ազատորէն և առանց ճնշ-
ման տայ իւր կարծիքը : Երբ այս
ընթացքէն կշեղիմք , սահմանա-
դրութիւնը թողած , սահմանա-
դրութեան ոգին խեղդած կըլ-
լամք , և մեծապէս կվնասին ազ-
գային շահերը , ազգային ամե-
նայն գործ ու խնդիր կմնան 'ի
ձեռս շահագէտներու ու փառա-
մոլներու , որոնք քաջ քաջ գիտեն
ամեն գոյն գիմակ ու լեզու առ-
նուլ՝ բռնապետել ու միամիտ-
ները պատրելու համար , որոց
թիւն դժբաղդաբար ամենուրեք
ստուար կդառնուի , և դժուարին
է վերահասու ընել զանոնք առ-
դարութեան ու ճշմարտութեան :

Կալուածական և այլ վկայա-
գրոց կնքոյ խնդիրը՝ որ պաշ-
տօնական բանակցութեանց վը-
րայ կարգադրուած կհամարուէր ,
այս օրերս դարձեալ խառնաշը-
փօթ վիճակի մէջ կդառնուի .
թաղապետութեանց ոմանք չըն-
դունելով Պատրիարքարանի կըն-
քով իրենց մատուցեալ վկայա-
գրերը , միայն Մըխթարի կըն-
քով վկայագիր կզահանջեն : Այս
պատճառաւ թէ՛ գործին տէրե-
րը և թէ՛ Պատրիարքարանի պա-
տինն ու անտուկը մեծապէս կը
վնասուին : Պատրիարքարանի սըն-

տուկը , որոյ մշտնջենաւոր դա-
տարկութիւնը հանրածանօթ է ,
իւր այս գլխաւոր հասոյթին նը-
ուաղութեան պատճառաւ՝ անց-
եալ շաբթու մինչեւ իսկ կարե-
ւոր հեռագիր մը քաշելու հա-
մար պէտք եղած դրամը չէ կըր-
ցեր հոգալ : Տարակոյս չկայ թէ
Եփէնտիի չիւանդանոցի սըն-
տուկն ալ կվնասի , այս հասոյ-
թին պակասելով իւր հաւասա-
րակշիւութիւնը կորսնցունելով , եւ
թէ երբեք հաւասարակշիւութիւն
ունի : Մեք կըսեմք , թէ չիւան-
դանոցի անտուկն արդէն 1000
լիւրայի չափ պարտական է , և
քանի մ' օրէն չիւանդանոցի 'ի
նպաստ տրուելիք պարահանդի-
սին արդեանց կսպասուի , յու-
սալով որ բաւական կըլլայ՝ դէթ
սոյն պարտուց վճարման :

Արդ՝ Ս. Պատրիարքը ինկատի
առնելով այս ամեն պարագայնե-
րը , կալուածական վկայագրոց
կնքոյ խնդրոյն վրայ անցեալ շաբ-
թու երկար տեղեկագիր մը ուղ-
ղեր է Բ. Դրան , և խնդրոյն 'ի
սկզբանէ մինչեւ ցարգ առած
գոյներն մանրամասն յիշատակե-
լով , խնդրեր է որ եթէ վերջա-
պէս անկարելի է տնօրինել որ
վկայագրոց գործողութիւնը ըստ
առաջնոյն առանց ո՛ր և է ար-
դելքի շարունակուի , կառավա-
րութեան գանձէն սահմանուի
թէ՛ Պատրիարքարանի և թէ՛ Եփ-
էնտիի չիւանդանոցի նիւթա-
կան վնասուց փոխարէն բաւա-
կան գումար մը :

Անհամբեր կսպասուի սոյն տե-
ղեկագրոյն ու առաջարկութեան
տրուելիք պատասխանին : Կըսեմք ,
թէ մի և նոյն իմաստով տեղե-
կագրեր ուրիշ Պատրիարքարա-
նաց կողմանէ ալ ղրկուած են
Բ. Դրան : Եթէ ստոյգ է , որ
քանի մը պաշտօնական տեղեր
անտեղեկ են թաղապետու-
թեանց ընթացից և հաճութիւն
չունին , կյուսացուի որ վերջնա-
կան և գոհացուցիչ կարգադրու-
թիւն մ' ըլլայ , և թաղապետու-
թեանց հրահանգ երթայ Պատրի-
արքարանաց կնքով վկայագրերն
ընդունիլ , առանց այս կամ այն
կնիքն պահանջելու :

Ս. Պատրիարքը երկու օր յառաջ թագրեր մ' ալ դրեր է առ Բ. Դուռն, Համուսի (Հայկալի վիճակին մէջ) ասորւոց համար ի խնդրոյ Ամեն Տ. Եսայի Ս. Պատրիարք Հօր Երուսաղիմայ : Յայտնի է թէ՛ ինչպէս Ղպտիք նոյնպէս և Ասորիք մեր Պատրիարքարանի իրաւասութեան ներքեւ գտնուելով, Երուսաղիմայ պսոռոց Գեր. եպիսկոպոսը Տ. Եսայի Ս. Պատրիարք Հօր ծանուցեր է յիշեալ քաղաքի արարներէն ասորւոց կրած զրկանքն, որոց չափն անցեր է վերջին օրերս, և մինչեւ իսկ սպանուեր են մէկ քանի ասորիք :

— Գեր. Տ. Սիմէոն Ս. եպիսկոպոս Երուսաղիմէն Աղեկսանդրիա դարձեր է՝ կալուածական խնդիրն վերջնական կերպով կարգադրելու համար :

— Կլեմէք, թէ Գեր. Տ. Մատթէոս Ս. եպիսկոպոս իզմիրլեան՝ Եգիպտոս պիտի երթայ օգտիո խութեան համար :

— Մեզ արուած տեղեկութեանց նայելով՝ Գեր. Տ. Մեսրոպ Ս. Արքեպիսկոպոս այս շարթու Գահիրէէն ճանբայ ելած ըլլալու է՝ մայրաքաղաքս դալու համար :

— Հապէշաց թագաւորը կը պնդէ եղեր, թէ ինքը յոյն սերունդէ և Կոստանդիանոսի աղգատոհմէն է : Այս լուրն ալ մեր Պատրիարքարանի իշխողութեան արժանի է : Հարկաւ մոռցած չէ այն զրոյցը, թէ յոյնք կաշխատին Հապէշները ի կրօնականին միացունել իրենց հետ : Երուսաղիմայ Ս. Պատրիարք Հօր անկ է՝ այս մասին մանրամասն ծանօթութիւն առնուլ և հաղորդել մեր Պատրիարքարանի, պէտք եղած միջոցներն իւր կողմանէ ալ ի գործ դնելով :

— Պոյաճեան Յովհաննէս է. ֆէնտի նախորդ ամսոյ 30ին Սեբաստիա հասնելով՝ մեծաւ պատուով ընդունուեր է տեղւոյն աղգայիններէն : Անոր քանի մ' օրէն ճանբայ պիտի ելնէ եղեր մայրաքաղաքս դալու համար :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԲ

Հասարակաց կրթութեան նախարար Միւնիֆ Էֆէնտիի միւշիւրութեան աստիճան տրուած ըլլալով՝ երէկ Օգոստ. Սուլթանին ներկայացաւ ի շնորհակալու թիւն :

— Նախարարաց ժողովն երէկ զլիաւորաբար ելեւմտացոյցի, և առաջիկայ տարեդիւնն գործադրելի դանձային բարեկարգութեանց խնդրով զբաղեր է :

— Արտաքին գործոց պաշտօն

նառն կողմանէ՝ զեւսականաց ծանուցուեր է՝ օտարաց դատական դիւանին (տաավլյի խարիւնիյէ քիթապէթի) վերցուելը : Բայց դեսպանք բողոքեր են, և նոր դիւանին հետ յարաբերութենէ դադրեր են : Յայտնի է. թէ նոր կարգադրութեամբ վերցուած կըլլայ օտար հպատակակ դատական խնդրոց համար մինչեւ ցարդ ի գործ դրուած բայաուլթիւնը :

— Յունաց պատրիարքը գիտողութեան գիր մ' ուղղեր է Բ. Դրան՝ պուլլարաց Էքզարքին ի Պօլիս բնակելուն և ըրած պահանջմանց դէմ :

— Լոնտոնի մէջ օսմանեան արժէթուղթ ունեցողները ժողով կազմելով՝ որոշեր են խնդրադիր մը տալ խորհրդարանին : Ասորք չեն ընդունիր Բ. Դրան որոշած 100 ին 1 տոկոսը, 2 կապանքն, և կ'այտարարեն եղեր թէ՛ այսչափ տոկոս տալու բաւական հասոյթ ցըցունելու պատրաստ են :

— Օգոստ. Սուլթանին կողմանէ Շուէտի թագաւորին ընծայեալ պատուանշանը տանելու պաշտօնը՝ պատուոյ թիկնապահներէն Փուլատ փաշայի յանձնուեր է :

— Լա թիւրքի դրած է, թէ քանի մ' օրէ հետէ Եւրոպիոյ պօրսաներուն մէջ օսմանեան արժէթը թըղթոց բարձրանալուն պատճառը՝ Փարիզէն եկած տեղեկութեանց նայելով, այն համբաւն է, թէ Պէրլինի վեհաժողովին արձանագրութեանց մէկ տրամադրութեան համաձայն խառն յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, ի կարգադրութիւն յիշեալ արժէթը թըղթոց խնդրոյն :

— Վախճանեալ թունուացի Մահմուտ փաշա Պօլսոյ մէջ ունեցած բոլոր կալուածները Մէքքէի համար կտակ (վադք) ըրեր, և իւր կենդանութեան ժամանակ պարտուց համար բանտարկեալ Թահիր պէյ որդին զրկեր է ժառանգական իրաւունքէ : Բայց վախճանեալն Գաղղիոյ հպատակ ըլլալուն պատճառաւ, գաղղիական դեսպանատան կողմանէ կնքուեր են իւր դոյքն ու կայքը : Բայց միւս որդին Օսմ. հպատակ ըլլալով՝ կրողքէ և կապանքէ, որ ժառանգութիւնը Շէրիի օրինաց համաձայն բաժնուի :

— Նախորդ թերթով գրեցինք՝ իտալական նաւատորմի մը դէպ ի սրբաւեման ջուրերն դալը : Ի վերջոյ խմացուած է, թէ սոյն նաւատորմի զանի մ' օր իզմիրի առջեւ խաղախէն յետոյ՝ Թուրքիոյ ուրիշ նաւահանգիստ

ներն ալ պիտի երթայ, և միայն երկամեայ շրջագայութեան համար պաշար առած է :

— Կրետէի լրագիրն ճարտար ու հաշակաւոր խաբերայի մը վրայ հետեւեալ հետաքրքրական ծանօթութիւնները կուտայ : Այս մարդը Ալպանիա հացագործի մը որդի ըլլալով՝ 12 տարեկան հասակին մէջ Պօլիս եկեր և յոյն պատրիարքարանը մտեր է սպասաւորութեամբ. քանի մը տարին յետոյ Հէյպէլի վարժարանը գացեր, և իր զեղծ վարուց պատճառաւ վերստուելով Պուրքէշ ուղեւորեր և դերձակի մը քով ծառայել սկսեւ : Գողութիւն և այլ անբարոյականութիւն իւր սովորական գործերն ըլլալով՝ անկէջ ալ ճանբուեր, և յաջողեր է Օտէսա ուսն վարժարան մը իյնալ. չորս տարին յետոյ հոն ալ գոյնը դուրս տալով, ժամանակ մը Սինապ անցուցեր և ապա Ռուսաստան մտեր է. ամեն տեղ եկեղեցականի կերպարանօք գողութիւն ու խաբեւայութիւն ըրեր, և Պէրութ անցեր է : Հոն տէրվիշի կերպարանք մտեր, Սուրիա և Ասիոյ շատ կողմերը թափառեր, Մէքքէ ալ գացեր, և Գոնիա գալով՝ վեց ամիս հիւրընկալուեր է Ջէյպի Էֆէնտիէն. Թրհալա, Եանեա, Էտիրնէ, Պուլղարիա և Սերպիա շրջելով՝ Այնօրդի վանքն ու եկեղեցիները կողոպտելու գացեր է. սակայն իմացուելով՝ ելեր Եգիպտոս ու Հապէշաստան գացեր է. Աղեկսանդրիա դարձած ատենը Կիպրոս և Երուսաղէմն ալ փորձեր, և երբեմն քահանայի և երբեմն տէրվիշի կերպարանօք բազում մղկիթ ու եկեղեցի և մարդիկ կողոպտեր, և հուսկ ուրեմն Կրետէ ելնելով՝ հոն ալ իր ճարտարութեանց զբաղած ատենը, Քանիտայի մէջ ճանչցուեր բռնուեր է : Արձակ համարձակ և մի առ մի խոստովաներ է ըրածները. գողցած բնականներուն և ծանրաղին բաներուն հաշիւը մինչեւ 200,000 լիւրայի կ'հասնի : Դատաւարատուեր է. բայց ինչ պատժով և ո՞րչափ ժամանակի համար ըլլալը յայտնի չէ դեռ :

— Մաքուր հագուած տաճիկ կին մը այս օրերս շաքարաւաճառի մը խանութ երթալով՝ կը ծանուցանէ թէ՛ հիւանդութեան մը դեղ ընելու համար 1000 ի չափ նշաշաքար պէտք է, և կուգէ որ առանց կշռելու տրուի համբանքով, և կարծեօք քանի օխայ որ դայ՝ դրամը կը ճարէ առաւելապէս : Խանութպանը սպասաւորաց մէկուն կ'հրամայէ համ

րել. երբ հաղար կըլլայ, կ'ենը շաքարին նայելով « Ես 1,000 հատին այսչափ ըլլալը չէի կարծեր, առ այժմ՝ մէկ մասն առնում, և քիչ մ' ետքը մէկը զըրկելով մնացածը տանիմ » կըսէ, և 300 ը թաշկինակին մէջ դնելով և զրամը վճարելով կ'ենէ կերթայ : Կ'ենը անտի ուղղակի նպարաւաճառի մը խանութ երթալով՝ քանի մը բան կ'գնէ, և երբ գումարը 700 դրշ կըլլայ, « այժմ վրաս ստակ չունիմ », եւ թէ կ'հաճիք՝ սպասաւորն մէկտեղ տուր, շաքարաւաճառէն (անունը կուտայ) առնում տամ » կըսէ. նպարաւաճառը կ'հաճի. կ'ենը առածները կ'ըրկէ, ապա մանչը կ'ներկայացնէ շաքարաւաճառին և « 700 ը ասոր տո՛ւր », կըսէ և ինքը աճապարանօք կը մեկնի : Հարկաւ շաքարաւաճառն 700 շաքարը կուտայ, որոյ վրայ նպարաւաճառին և ուրիշ լսողներուն ո՞րչափ զարմանալ մնալը մակարեւել գիտարին չէ :

— Շամի մէջ կեղծ Մէճիտի. յէ շինող քանի մը մարդիկ բռնուեր են, որոնք Բուժէլիէն գաղթած են և վրանի տակ կը բնակին եղեր : Այս ձերբակալութիւնը բաւական հետաքրքրական կերպով եղած է : Տեղւոյն ոստիկանութիւնը կասկածելով, ոստիկանութեան զլիաւորներէն Ապտի Էֆէնտիի ոտքի վրայ սուրճ ծախողի կերպարանք կ'մտնէ, և ոստիկան մ' ալ հրէի կերպարանքով հետը կ'առնու. անոնց բռնակած տեղին մօտ կրակ կ'լառեն, կամաց կամաց կ'մօտենան, բարեկամութիւն կ'կեղծեն, սուրճ կուտան, և վերջապէս մէճիտիյէ շինողը իւր գաղտնիքը երեւան կ'հանէ, և մինչեւ իսկ նոյն պահուն կ'լինէ և երկու հատ ալ կուտայ : Ասոր վրայ, ամենքն ալ կ'ընտուին իրենց գործիքներով մէկտեղ : Շատ ճարտարութեամբ կ'լինեն, այնպէս որ ըստոյգէն տարբերէն բաւական գիտարին է եղեր :

— Սէլանիկի կողմը Պ. Սինկ անուն անգղիացի մը աւաղակներէ բռնուեր լեռը հանուեր է, և այժմ մեծագումար դրամ կուզուի՝ զինքը արձակելու համար : Ըսուեցաւ թէ՛ սա Սէլանիկի ժանտարմայի գնդապետներէն է, բայց ի վերջոյ ստուգուեցաւ թէ՛ Անդղիոյ զինուորական ծառայութեան մէջ գլուխուղ հին զնդապետ մ' է, և բաւական ժամանակէ հետէ Սէլանիկի կողմը աղարակ մը դրամ ըլլալով՝ երկրագործութեամբ կ'ըբաղի եղեր : Անցեալները Պօլսոյ անգղիական դեսպանին կողմանէ յանձնարարու

թիւն եղեր է իրեն՝ Սէլանիկի կողմը դնաւ իր կարօտ գաղ-թականաց նպատակը բաշխելու համար։ Այժմ նիքոսանուն աւազակապետի մը խմբին ձեռքն է։ Աւազակը կապառանք սպան-նել զինքը՝ եթէ կառավարու-թիւնը իրենց հետամուտ ըլլայ և յարձակում ընէ։ Պ. Սինկ թուղթ մը գրելով Սէլանիկի անգղիական հիւպատոսին, իւր ողջութիւնը ծանուցեր և աղա-յեր է որ աղղու միջոցներ ի գործ չդրուին աւազակաց գէմ։ Հե-տեւաբար հիւպատոսը խնդրեր է աւազակաց վրայ դադող զօ-րքն՝ որ միայն հսկեն նոցա ըն-թացից։ Ասկէց զատ, երկու շո-գենաւ գրուեր են Սէլանիկի ե-ղերքը, որպէս զի հսկողութիւն ընեն և թոյլ չտան որ Պ. Սինկ ու-րիշ տեղ փախցունեն աւազակը։

— Ատանայի նորահաստատ թատրոնին մէջ ներկայացում տալու համար՝ մայրաքաղաքէս խումբ մը գացեր է։

— Սերպիական գետապանը ե-րէկ Օգոստ. Սուլթանին ներկա-յանալէն յետոյ մեկնեցաւ։ Նո-րին վեհափառութեան ներկայա-ցուցեր է առաջին թարգման մեծ. Պ. Թէրխանը, որ գործա-կատարի պաշտօն պիտի վարէ մինչև նորընտիր գետապանին գալը։

Ինչպէս արդէն ծանուցուած էր, Եղիպատսի նախորդ խափ խմբակ վա-շտ այս օրերս Հոսթ կերթայ, ըստ ի-տալական լրագրաց՝ խափայ մէջ ի-րեն եղած բարւոք ընդունելութեան համար շնորհակալութիւն մատուցանե-լու։ Քանի մը չարափ ի Հոսթ մնալէն յետոյ Փարիզ պիտի երթայ, և ապա պիտի դառնայ ի Նաբոլի։ Վեց շաբա-թէն աւելի չպիտի ըլլայ Նաբոլիէն բացակայութիւնը։

— Պաշտօնային իշխանին կարասեաց մէկ մասին, Սօֆիայէն բեղաբարկ ուղեւորած աստեղ, Բուսնովի մօտե-րը գաղցուած ըլլալուն լուրը կատու-ղուի։ Մինչեւ ցարդ շատ խուզարկու-թիւն եղեր է, բայց տակաւին չեն գտնուեր այս յանդուգն գողութեան հեղինակները։

— Բեղաբարկի մէջ ոստիկանու-թիւնը ծածկաղիր թուղթ մը գտնե-լով՝ դժուարաւ լուծուեր իմաց-ուեր է որ, կայսեր անձնապահ բա-նակին, զինուորական հրամանատարաց շատը և կայսեր խնամ մերձակայ պաշ-տօնակալը Ռէնչականաց հետ միացած են, կայսրը պարտաւորելու համար որ՝ եթէ կուզէ իր գահուն վրայ մը-նալ, սահմանադրութիւն չնորձէ աղ-գին, և ուսանողաց՝ զօրաց ու լրա-զըրաց աղատութիւն տայ։ Այս թուղ-թը շատ ծանր տպաւորութիւն բեր- է կայսեր վրայ։ Ռէնչականք ամեն կերպարանք առնելով՝ պաշտոն և ու-րիշ պաշտօնատուներ կմտնեն։ Մինե-լոյդ մարտիկը կերպարանք պաշտոն մտեր և ակնը բացեր են։ Մօտերս սոցայ մը պաշտօն երթալով, ուղեր է

Ջարին ներկայանալ, Կարգօ զօրա-վարէն գրեր բերած եւ ըսելով. բայց ճիշդ զինուորականի ձեռ չտեսնելով նորա վերայ՝ արգիլէր և Կարգօ զօ-րավարն հեռագրով պաշտօն կանչելով եղելութիւնը անոր հաղորդուեր և մարդուն կեղծ ու ոչնչականաց կող-մանէ ըլլալն ասուցուեր է։

— Զրոյց կայ, թէ Նէնիպոլսի մէջ կրթութեան պարագոյ աւտորի-տան մաս մը զօրաց վրայ յարձակում եղեր է օսմ. զօրաց կողմանէ։ Այս-ուր, թէ մասնաւոր գէտք մ'է այս։ Այսու ամենայնիւ, զեռ մանրամաս-նութիւն չկայ։

— Աֆղանստան գտնուող անգղիա-կան զօրաց ընդհանուր հրամանատար Պ. Բօպթըթի յայտարարութիւն մը ուղ-ղեր է առ աֆղանս, որով կհրաւիրէ երեսփոխաններ զրկել ի ֆեապիլ՝ էմիր մ'ընտրելու համար։

— Մոսկուայի մէջ մեծ հրդեհ պա-տահելով՝ շատ մը նշանաւոր շէնքեր մոխիր դարձեր են, ինչպէս նաեւ հա-մալարանը։ Այս ամբիւ ալ բաղում ուսանողք բանտարկուեր են։

— Պէրլինի անգղիական գետապանը զրով բացատրութիւն խնդրեր է Պիզ-մարդ իշխանէն՝ Գերմանիոյ զինուո-րական մեծ պատրաստութեանց վրայ։ Իշխանը պատասխաներ է, թէ Գեր-մանիա երբեք յարձակողական դիտում չունի. պատրաստ է ամենայն ապա-հովութիւն տալ այս մասին. բայց զին-ուորական պատրաստութեանց համար ուրիշ ո՛ր և է բացատրութիւն չպիտի կրնայ տալ։ Պիզմարդ և իւրքն, բայ ի զինուորական պատրաստութեանց, միանգամայն ջանադիր են համալել գերմանական փոքրիկ իշխանութիւննե-րը, թէ Ռուսիոյ հետ Գերմանիա պա-տերազմի բռնութեամբ ժամանակ՝ իրենց ո՛ր և է օգուտ չկայ։ Պէտք է գիտա-նալ, թէ Գերմանիոյ ժողովրդեան և իշխանութեանց մէջ կայ մաս մը, որ Գերմանիոյ միութեան բաժնուի կու-զէ և Ռուսիոյն օգնութիւն կյուսայ։

— Հապէտապառնի զինուորներէն ոմանք՝ տպաւորուեր են թագաւորէն։ Այս լուրը հեռագրով հաղորդուեր է Եղիպատսի խափին։

— Զափելու և կշիռներու միու-թեան համար, առաջիկայ միայն ամ-սոյ մէջ գետապանափողով մը պիտի կաղմուի ի Փարիզ։ Արդէն 20 տէ-րութիւնք հաւաներ են պատուիրակ զրկել։

— Սպանիոյ կառավարութիւնն ալ հետեւելով միւս տէրութեանց, զին-ուորական պատրաստութեանց ձեռ-նարկեր, և որոշեր է երեք պատե-րադմանաւ շինել տալ, թէպէտ դան-ձային միջակը չենէր։

— Շուէտի գահաժառանգը թատ-րոնէն ելած աստեղ ուղեր է իրարմէ-բաժնել կուռելու վրայ եղող երկու շուները. այն պահուն շանց մէկը իւր վրայ յարձակեր և շարաշար խաժա-տեր է։

— Տուսլինի (Կրկնտա) թատրո-նին մէջ, ընդ հովանաւորութեամբ տիկնոջ կուռակալին, կարօտիւրց ի նպատակ ներկայացման մը պատրաստու-թիւն եղած ժամանակ, տիկնոջ օթ-եակին վարագոյրը դիպուածով բռն-կեր, թատրոնը այցեր և թատրոնին տնօրէնը ու ուրիշ հինգ անձինք զոհ գացեր են բոցերուն. ասոնց երկուքը նորահաս դերասաններ են եղեր. ներ-հայացման ժամանակ իշու նմանու

թիւն ընելու մաս մը իրենց պրտա-ծըլով՝ երկուքը մէկտեղ իշու մօրթի մէջ գրուած և բերանը կարուած ը-լալով՝ հրդեհին ժամանակ խեղճերը չեն կրցեր փախչիլ։ Այս թատրոնը 60 տարի յառաջ շինուած է 300 դործա-ւորք 65 աւուր մէջ, և թագաւորն անունը կը կրէր։

— Անգղիական լրագիր մը գրեր է, թէ ֆեապիլի մէջ անգղիացեաց ձեռքն անցած թղթերէն իմացուած է, որ Ռուսիա բոլոր Հնդկաստանը տպաւոր-մը յօրինած, և Աֆղանստանայ ալ խոստացած է մինչև Լահոր տալ՝ ե-թէ օգնէ իրեն։

Աղանակա՛նի քո պաշտօնք։ — Մէկ աղնուական մը՝ որուն ո՛չ բնա-կած քաղաքը և թաղը և ո՛չ ալ անունը կ'այստնէ պատմողը, որ-պէսզի մարդոյն պատիւին դը-պած չըլլայ, հօրմէն շատ մեծ հարստութիւն ունենալով ժա-ռանգութեամբ՝ աղնուական ալ սեպուած էր, թէպէտ հայրը պարզ բանւոր մ'էր, և միայն խնայողութեամբ այն մեծ հա-րստութիւնը գիւղեր էր։ Ամեն չտեսներուն և անակնկալ կեր-պով հարստացողներուն պէս այս ալ կկարծէր որ գոռոզութեամբ կուրծքը տնկելով քաղելու և գէ-մին ելլողին անարգական խօսքեր և յիշոյք տալը՝ աղնուական և մեծ մարդ ըլլալու նշան է։ Ուս-տի այս կերպով վարուիլ սկսաւ։ 25՝ թէ միայն ուրիշներու հետ վարուելու մէջ քաղաքավարու-րութեան նորահար տեսակ մը, այլ և բարոյականի մէջ իր ու-ղեղէն նոր սկզբունքներ հանե-լով՝ գործերը անոնց համեմատ կ'ընէր։

Աղքատ և բաղմամբիւ գեր-դաստանի տէր մարդ մը ասոր պարտք ունեցեր էր. ունեցած պարտքն ալ շատ բան մը չէր։ Նոր աղնուականը ասկէց առնե-լիքը կ'աղանջէ, և միայն դրամ ուղելը հերիք չսեպելով խօսքե-րուն կարգը մարդուն պատուոյն գալչելու խօսքեր ալ կ'փախցնէ. իսկ խեղճ մարդուկը՝ գլխարկը ձեռքը բռնած, խօսքով զինքը կ'աշտապանէ և հազար անգամ թողութիւն կ'ընէր։ Բայց առ-նելքին տէրը սաստիկ բարկա-ցած ըլլալով՝ հրելով վար կ'ընէ սանդուղքներէն, և անկէց վը-րէժ առնելու երդում կ'ընէ. ա-նոր համար ո՛վ որ միջնորդու-թիւն ընէ՝ չընդունելով բանտը դնել կուտայ մինչև պարտքը վճարէ։

Ատոր ծանօթ մէկ քահանայ մը պարտքի տէր խեղճին աղա-չելով անոր կերթայ, և շատ յարգանք կ'ընծայէ սիրտը կա-կուղցնելու համար, և կսկսի անոր դուլթը և կարեկցութիւնը

աղքատ մարդուն վրայ շարժե-լու յարմար խօսքեր խօսիլ. այն մարդուն խեղճ ողորմելի վիճա-կը և կնոջը աչքին արցունքը և տղոցը անմխիթար ողբալու ձայ-նը նկարագրել։ Հեղնական ծի-ծաղ մը թող տուաւ հարուստը. և քիչ մնաց որ բարեխիտ քա-հանային ալ նախատինք խօսքը բրած միջնորդութեանը համար։

Բայց ետքը խօսքերնին ուրիշ նիւթերս վրայ դարձաւ, և տըխ-մար հարուստը սկսաւ կամաց կամաց խօսքերուն կարգը զինքը գովելու և պարծենալու բերել. որպէս թէ իր պարտականու-թիւնը ճանչցող աղէկ քրիստոնե-կայ մը ըլլար։ Գորոցը բացաւ և թուղթ մը հանելով քահանային ըսաւ. կուզեմ տէ՛ր հայր, որ իմ խեղքս միտքս քրիստոնէու-թեան պահանջածին պէս ըլլալը հասկցունեմ քեզի։ Այս ըսելով թուղթը բացաւ, որուն վրայ գերեզմանի մը գծագրութիւն քաշուած էր անանկ գեղեցիկ՝ որ մեծ սպարապետի մը գերեզ-մանի վայելելու բան էր, և քա-հանային մէկիկ մէկիկ կհասկը-ցունէր թէ այն գծագրուածին յար և նման գերեզմանի քար մը շինելու համար ո՛րքան մեծ վար-պետութիւն կուզէ և ո՛րքան ծախք կերթայ, բայց ո՛րքան ալ աղւոր կըլլայ։

Քահանայն ամեն բան ուշա-դրութեամբ մտիկ ընելէն ետ-քը կըսէ. բան մը գրել կ'ապակէ այդ քարին վրայ։ Գիտեմ՝ ըսաւ դժմադրուիս հարուստը, և քեզի պիտի աղաչեմ որ այս ալ դուն շինես. մինակ իմ հասկնալս հե-րիք չէ՛, կուզեմ որ ամեն մարդ-հասկնայ, առաւելապէս կ'աղա-չեմ որ մէջը յատկապէս յիշես իմ բարեպաշտութիւնս, և միշտ մեռնելա մտքէս չհանելս, և շատ ողորմութիւն տալս։ Քահանայն ըսաւ, ուրեմն շուտով դրիչ կա-ղամար բերել տուր. բերին և հետեւեալ տապանադիրը գրեց։

« Այս մեծագին և քաջար-ուեստ քարիս տակը պառկած է Ա. Ա. Չերմեռանդ. քրիստոնէին բարեպաշտ դուռնութիւնը։ Հա-րուստ էր, և պղտիկ գումար մը առնելիքի համար հայր մը բան-տի մէջ փառեցուց. մօր մը ար-ցունքներուն դիմանալու հաս-տատութիւն ունեցաւ։ Ո՛վ դուք, այս երկու խեղճերուն զաւկնե-րը, որ ասոր առնելիքը վճարե-լու համար մուրալու էք եղած, հոս թաղուած ոսկորներուն մէջ ժամանակով բնակող բարի հո-գիին համար աղօթք ըրէք »։

Թուղթը քոյը ձգեց քահա-
նայն ու ելաւ գնաց : Տխմարը
կարդաց , ամէջաւ , և այն ատե-
նը քիչ մը աղէկութիւն ըրաւ :

Ա Ձ Դ

Պօլտոյ և գաւառաց մէջ փունջի
հետ բաժանորդագրութենէ հա-
շիւ ունեցողներէն կինդրուի , որ
բարեհաճին վճարել անյապաղ :

Ա Ձ Դ

Սամաթիոյ իբի — երկուր 25-
մէ թաղը , չորս սենեակ , անոյշ
ընդ հոր մը և 260 կանգուն
պարտէզ ունեցող տուն մը ծա-
խու է : Ուղղը կրնայ աւելի տե-
ղեկութիւն առնուլ լրագրոյս գը-
րասենեակէն :

ԵՐԿՈՒ ԲԱՆԱԽՍՈՒԹԻՒՆԵՐ

Ա. Թշուառութիւն եւ գոք
Բ. Գեղեցիկ եւ գեղարուեստ
Ի Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԱՆ

Սոյն 90 երեսէ բաղկացեալ
մատենիկին մէջ Առաջին Տերեւ-
քի հեղինակն իբր բանաստեղծ-
գողորիկ լեզուաւ , և իբր դաս-
տիարակ՝ հետախոյզ ոգւով կը
բացատրէ և կհաստատէ գլխի
և գեղեցեկ զգացումներուն ազ-
գին մէջ զարգացման պէտքն :

Կեդրոնատեղին է Կ. Պօլիս
Եէնի — ծամի Զիլինկիւր ճատտէ-
սի , թիւ 2. Ղուկասեան գրա-
տունը . կը գտնուի նաեւ ուրիշ
գրավաճառաց քով :

Գին 5 զր. արծաթ

ՏԱՐԵՐՔ

ՀԱՆՐԱՀԱՇՈՒՈՅ

Գաղղիյի Լիւսնեռուն ծրագրին համեմատ

Յօրինեաց

Պ. Յ. ԹԱԳԻՈՐԵԱՆ

Նախկին աշակերտ կայսերական
Լիսէի եւ Համալսարանի
դասատու ջափական եւ
բնական գիտութեանց

Սոյն գիրքը կարգաւորուած հան-
րահաշուական գործողութիւններ
Ա. Բ. Գ. աստիճանի հաւասարու-
թեանց , նոյնպէս փոխադարձ
հաւասարութեանց մեծագունի
և փոքրագունի , յառաջատուու-
թեանց և նշանակաց վրայ ըն-
դարձակ տեղեկութիւններ և իւ-
րաքանչիւր դասուց վրայ վար-
ժութիւններ : Գալով առաջար-
կութեանց՝ դայնս բաղմատեսակ
ընելու և կնճռոտներուն լուծու-
մին դիւրացունելու խնամ տար-
ուած է : Ազգիս մէջ առաջին
գիրքը կրնայ համարուիլ , որ
երկրաչափական առաջարկու-
թեանց լուծմունք քննադատ-
ուած են . կանոնները իմաստա-
բիրելով հետեւցուած են . դոր-

ժողովիւններէ տեսական ար-
դիւնք ելած է . գործնականէն
և ոչ թէ փորձէ առաջ վերաց-
եալ կանոններ տրուած են , որք
անհատկապի կըլլան աշակերտին
և միայն նորա միտքը մեքենայա-
ցնելու կծառայեն :

Վաճառման կեդրոնատեղին է
Պօլիս Ե. Գալաֆեան գրատունը ,
և այլ Հայ գրավաճառաց , և
Բերա գրավաճառ Լուկայէ Գայ-
լի ու Փայսի գրատունները : Գի-
նին է մէկ քառորդ լիրա :

ՄԵԹՈՏ ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԸՍՏ ԱՐՈՒԹԻ

ԳՐԵԱՏ ՀԵՏԵՒՈՂՈՒԹԵԱՄԲ

ԳՐԻՊՈՐ Գ. ՍԱՐԵՓԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է Զիլինկիւրէր
ճատտէսի , թիւ 2. Ս. Ղու-
կասեան գրատունը : Գին 400
փարայ :

ՅԻՇԱՏԱԿ

ՍԻՊԵՐԻԱԿԱՆԻ ՄԸ

Սոյն գիրքը , որ Մամուրեան
էֆէնտի մէկ նոր թարգմանու-
թիւնն է , իզմիրէն հասած ըլլա-
լով կծախուի Եէնիճամի , Զիլին-
կիւրէր ճատտէսի թիւ 2 , Ս.
Ղուկասեան գրատունը , ի Գին 2
ֆրանկ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԶՈՋԵՐ

Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Լոյս զաւելցողական Հանդիսին
մէջ հրատարակեալ այլ և այլ ան-
ձանց կենսագրութեանց հաւա-
քածոյն է՝ Գալաֆեան տպարա-
նէն ելած : Կեդրոնատեղին է
Ղուկասեան գրատունը և ամեն
գրավաճառաց քով և ջրավաճառ
Պօղոս աղայի խանութը : Գինն
է կէս արծաթ մէճիտ :

Ք Ն Ն Ա Վ Ա Ն

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Լատ նորագոյն Պատմական , Լեզուա-
բանական և Բանասիրական տեղե-
կութեանց

Յ. Ա. Մ. ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ՄԱՍՆ Ա.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

1880

Ինչպէս որ անունէն կիմացուի
թէ այսչափ դարաւոր Հայոց
պատմութեան վրայ քննութեան
եղնելն ամեն գրագիտի գործ է .
իւր անուան տակ գործոյն ամե-
նածանր աշխատութիւնը կը տես-
նուի . ասանկ գործի կամ աշ-
խատութեան մը շատեր անհամ-
բեր կստատեն և ամեն ժամա-
նակ գրավաճառաց դիմելով կը

հարցունեն թէ Ա. Գարագաշ-
եանի Գննական Հայոց Պատմու-
թիւնը ելաւ արդեօք . արդ՝ Սը-
գոյ հեղինակը ինչպէ՞ որ ժող-
վրդեան փափաքածը իրենց տա-
լու համար աղբարարեմը թէ
սոյն ամենածանր աշխատութեան
առաջին մասը ելաւ ի գին մէկ
արծաթ մէճիտի . կեդրոնատե-
ղին է Յ. Գալաֆեան գրավաճա-
ռանոցները Զագմագճըլար փո-
ղոց թիւ 20. և Գիւրքճի խան
վարի յարկ թիւ 23 և ուրիշ Հայ
գրավաճառաց քով :

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ

ԵՒ ԴԻՅԱԲԱՆԱԿԱՆ ՅԱՏՈՒԿ

ԱՆՈՒԱՆՑ

Յաւելաւ Հայկա՛ն յարու՛ն անուան

Աշխատասիրեաց Ն. Ճիվանեան
Տէր և Հրատարակիչ Վ. Մարգրէն.

Ճիվանեան Նշան էֆէնտի աշ-
խատասիրութիւնն եղող սոյն գիր-
քը , որ 8-900 երեսէ բաղկացեալ
է , ազգային գրականութեան
մէջ մինչև ցարգ կեցած պակաս
մը կը լեցնէ :

Գլխաւոր պարունակութիւնն
են .

Անուանը աշխարհի բոլոր գըլ-
խաւոր քաղաքացի հանդերձ ծա-
նօթութեամբ և բնակչաց ճիշդ-
թուով , որք կոթայի աշխարհա-
հոշակ տարեցուցէն քաղուած են :

Անուանը և յիշատակութիւն
աշխարհիս հին և նոր բոլոր պատ-
մական դիպաց և անձանց՝ հան-
դերձ կարեւոր տեղեկութեամբ
և իւրաքանչիւր անձանց ծննդեան
և մահուան թուականաւ :

Ծանօթութիւն բոլոր դէպքա-
նական անուանց և փոխաբերա-
կան ասացուածոց , զորօրինակ
Գորդեան հանգոյց , Դանայեան
կարաս ևն. որք հասարակ բառա-
բաններու մէջ չեն գտնուիր :

Ասոնցմէ դուրս Բ. մաս մը յատ-
կացած է հին և նոր Հայաստա-
նի աշխարհագրութեան և հին և
նոր պատմական նշանաւոր Հայ-
կազանց վրայ , գրագէտք , զօրա-
պետք ևին , որք եկած են թէ՛
ի Ռուսահայոյ , թէ՛ ի Տաճկահայոյ
և այլուր , իւրաքանչիւրն իրենց
թուականներով :

Սոյն գործս , որ ամենակարե-
ւոր պիտոյք մ'է ուսանողաց՝ ու-
սումնականաց , վաճառականաց
և առհասարակ լրագիր կարգա-
ցողաց համար , ամեն կարգի ըն-
թերցասիրաց ընդունելութեան
արժանի է :

Կեդրոնատեղին է Մարգարեան
գրատունն ի Մէրճան . կը գըտ-
նուի նաեւ ամեն գրավաճառաց
քով . Գին 10 ֆրանկ :

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՅԱՅՔ ԴՈՒՍՈՒՅԻՆ

Լեարդի , ստամոքսի և աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
Խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը . ամեն
ջշային տկարութեան ուժաթափու-
թեան և տիրութեան համար . կը ջնջէ
և անհետ կընէ ամեն տեսակ անչա-
փաւորութեանց հետքերը : Սրտի և ե-
րկամանց վրայ օգտակար ազդեցու-
թիւն մ'ունի , արիւնը մաքրելով նոցա
խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ ,
և զրգուելով կենսական գործարանները
կը զօրացնէ : Իւր դեղական մեծ ազդե-
ցութեամբ սրտախառնութիւն , կուծ-
ուութիւն , մաղձային հիւանդութիւն-
ներ , ուրովայնի մէջ լեցուած կազեր ,
գլխի ցաւեր կը վանէ , մարսողու-
թիւնը կը չափաւորի , և մարմնը մաք-
րուելով բոլոր այն ազտեղութիւններէ
որ շատ անգամ զանազան հիւանդու-
թեանց սկզբնապատճառ կըլլան , ա-
ռողջ , ուժեղ և բնական զիրք կը
զգենու :

NGUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒԹԻՒ

Մորթային հիւանդութիւնք և վէրք
բուժելու մասին ունեցած պաշտաւա-
կան յատկութեանցը չհաւասարի բը-
նաւ ուրիշ դեղ մը . հին կամ նոր
թունաւոր վէրքեր , ուռեցք , քաղց-
կեղ (շէրէֆէ) , սրունից և ստեանց
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին և կամ
կը լաւանան . օգտակար է նաեւ հար-
բուխի , հազի , սրտի բարախման ,
մանուկի օդացաւ (էկէ) ըստած հի-
ւանդութեան իւր կազուրիչ , և դո-
րաւոր ազդեցութեամբ խոլ (սլաք)
հիւանդութեան ապականիչ գորու-
թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը դի-
մազրաւէ :

Այս դեղերուն գործածութեան ե-
ղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր
տուփի վրայ , որ կը գտնուի ամեն
դեղավաճառներու քով , և մասնա-
ւորապէս Պահճէ-գարու Թաշ խանի
կողմերը Պ . Գասպարեանի դեղարանը
ն . 7 կծախուի :

Աւելի տանել ուղղը կը հրաւիրուի
առ հեղինակն ամբողջ Հոլլոուէ ի Լ Օն-
տոն Սքոփորտ փողոց թիւ 533 :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

11 Փետրվար 1880

Գօնաօրինէ	11-32
Սօսէթէ Ժէնէրալի բաժ. Ս. Լ.	4-28
Քրէտի » »	0-1-5-
Երկաթուղեաց »	Յրն. 38-20
Թրամուէյ »	0-1-3-45
1863 ի փոխառութիւն	Յրն. 63-
1865 ի »	» 68-
1869 ի »	» 63-
1872 ի »	1. 20-
Օսմանեան լիրան 100 դրէն.	
Մէճիտից	107-30
Մէթալիք	120-
Պղինձ	420-
Թղթաղբամ	750-
Բուսիոյ Բօլ	90-2
Գաղղիական լիրա	87-8
Անգղիական »	109-
Գրիմից	51-

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱՆԱՃԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Կ. Պօլիս, Սուրբան Համամ